

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 8. Nisan 2026
Sayı : 1037

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.02.04.2026

Deniz DEMİR

Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 9-4-2026	Esas No: 2/3632

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
0 8 Nisan 2026
Numara:

T B M M GENEL MURAK
0 8 Nisan 2026
No: 1834993

GENEL GEREKÇE

Toplumda yükselen af talepleri ve mağduriyetlerin her gün bir yenisi tarafımıza ulaşmaktadır. Eğitim, bireyin temel haklarından biri olmasının ötesinde, toplumsal kalkınmanın ve fırsat eşitliğinin en önemli güvencesidir. Anayasa'nın 42'nci maddesi uyarınca kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Ancak ülkemizde yükseköğretim sisteminde yaşanan yapısal sorunlar, ekonomik krizler, sosyal eşitsizlikler ve idari uygulamalar nedeniyle çok sayıda öğrenci çeşitli nedenlerle öğrenim hayatını yarıda bırakmak zorunda kalmıştır.

Son yıllarda derinleşen ekonomik kriz, artan hayat pahalılığı ve barınma sorunları, özellikle dar gelirli ailelerin çocuklarını doğrudan etkilemiş; birçok öğrenci geçim sıkıntısı nedeniyle eğitimine ara vermek ya da tamamen bırakmak zorunda kalmıştır. Bunun yanı sıra pandemi sürecinde yaşanan eğitim kesintileri, uzaktan eğitime erişimde yaşanan eşitsizlikler ve psikososyal sorunlar da öğrencilerin eğitim hayatından kopmasına neden olmuştur.

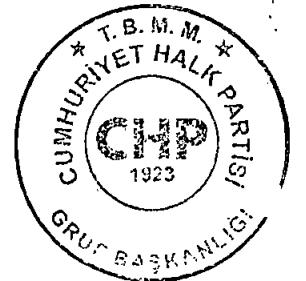
Öte yandan disiplin cezaları, azami süre uygulamaları, kayıt yenilememe gibi nedenlerle üniversitelerle ilişkisi kesilen öğrencilerin önemli bir kısmı, bugün eğitimlerine devam edebilecek durumda olmalarına rağmen mevcut mevzuat nedeniyle bu haklarını kullanamamaktadır. Eğitim hakkının süreyle sınırlanması, bireyin yaşam koşullarındaki değişimleri göz ardı etmekte ve telafisi güç mağduriyetlere yol açmaktadır.

Daha önce belirli aralıklarla çıkarılan öğrenci affı düzenlemeleri, bu mağduriyetleri kısmen gidermiş olmakla birlikte, birçok öğrenci çeşitli nedenlerle bu haktan yararlanamamıştır. Bu durum, yükseköğretimde kalıcı ve kapsayıcı bir çözüme duyulan ihtiyacı açıkça ortaya koymaktadır.

Bu kanun teklifi ile; yükseköğretim kurumlarıyla ilişkisi kesilmiş tüm öğrencilere, ayırım gözetilmeksizin ve geniş kapsamlı bir şekilde yeniden eğitimlerine devam etme imkânı sağlanması amaçlanmaktadır. Teklif, yalnızca bir af düzenlemesi değil, aynı zamanda eğitimde fırsat eşitliğini güçlendiren, sosyal adaleti gözetilen ve insan kaynağını yeniden kazanmayı hedefleyen bir toplumsal iyileştirme adımıdır.

Eğitim hakkının ikinci bir şansla desteklenmesi, bireylerin üretkenliğe yeniden katılmasını sağlayacak, iş gücü niteliğini artıracak ve ülke ekonomisine olumlu katkılar sunacaktır. Gençlerin eğitimden kopuşunu önlemek ve kopmuş olanları yeniden sisteme dahil etmek, sosyal devlet ilkesinin de bir gereğidir.

Bu gerekçelerle hazırlanan kanun teklifi ile yükseköğretimde kapsayıcı bir öğrenci affı düzenlemesinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

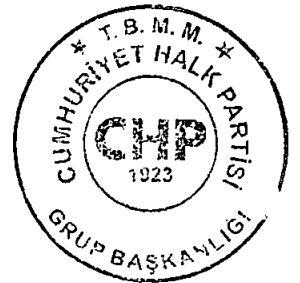

MADDE GEREKÇESİ

MADDE 1- Madde ile, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanuna geçici madde eklenerek kapsamlı bir öğrenci affı düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 85- Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçu ile kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83), işkence suçundan (madde 94 ve 95), eziyet suçundan (madde 96), cinsel saldırı (madde 102), çocukların cinsel istismarı (madde 103), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) mahkum olanlar ile sahte belge sebebiyle kaydı iptal edilenler ile kayıt sırasında sahte belge verenler ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71 inci maddesinde yazılı suçlar ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazanarak kayıt yapma hakkı elde ettikleri halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği veya kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2026-2027 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Birinci fıkra kapsamında yeniden öğrenime başlayanların askerlik ertelemeleri 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesindeki usul ve esaslara göre yapılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıranlardan ÖSYS/YKS puanı giriş yılı itibarıyla aynı veya farklı bir diploma programının aynı türden taban puanına sahip olanlar, bu programlardan birine yatay geçiş talebinde bulunabilecektir. Bu kapsamda farklı bir diploma programından yatay geçişle kabul edilecek öğrenci sayıları, ilgili programa kayıtlı öğrenci sayısı ve üniversitenin fiziki koşulları dikkate alınmak suretiyle belirlenir. Buna ilişkin usul ve esaslar yükseköğretim kurumları senatolarınca belirlenir.

Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim önlisans veya lisans düzeyindeki eşdeğer programlara yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

